

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Resumé

Hněvotín (Bez. Olomouc), Pfarrkirche sv. Leonarda. Neuzeit. Rettungsgrabung.

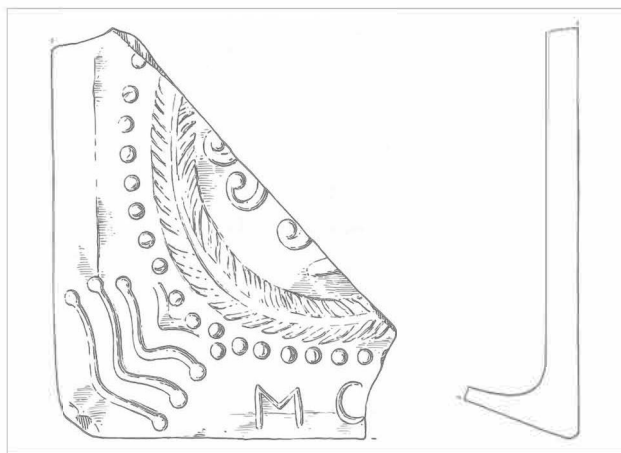
HORNÍ DUBŇANY (OKR. ZNOJMO)

Kostel sv. Petra a Pavla, p. č. 2. Středověk, novověk. Záchranný výzkum.

V září 2008 proběhl dohled nad výkopy pro dešťovou kanalizaci, jež byly hloubeny po obvodě kostela sv. Petra a Pavla v Horních Dubňanech. Dohled provedli na základě objednávky Římskokatolického farního úřadu Horní Dubňany pracovníci společnosti Archaia Brno, o. p. s. Horní Dubňany se poprvé připomínají roku 1279, kdy biskup Bruno ze Šaumburku potvrdil patronát kostela templářům. Po zrušení řádu roku 1312 patronát připadl starobrněnským johanitům. Roku 1358 náležela ves ke statku hradu Rabštejna. Po smrti Hynka Jevišovického z Kunštátu roku 1408 získal Dubňany jeho bratr Petr z Jevišovic. Nedlouho poté přešly do majetku Jana z Lomnice, který je postoupil Anně ze Šternberka. Jan spolu s Markvartem ze Šternberka postoupil zboží roku 1447 Matěji Stoškovi z Arbolovic a ten je téhož roku přenechal Pertoldu a Jindřichovi z Lipé. Roku 1503 se kvůli obsazení fary dostal do sporu Jindřich z Lipé s johanitským komturem Petrem. V roce 1596 přešly Dubňany k souseďním Tulešicům, patřícím Jindřichovi z Náchoda, a dále sdílely jejich osud až do zrušení patrimoniální správy (Hosák 2004, 124).

Kostel sv. Petra a Pavla má jádro z 2. poloviny 12. století. V neznámé době vyhořel a zřejmě po polovině 15. století došlo k prodloužení kostelní lodi k východu. V 16. století byla přistavěna tzv. stará sakristie, v roce 1775 pak byl dokončen presbytář s novou sakristií. V roce 1831 byl zrušen hřbitov (Samek 1994, 516).

Výkopy, dosahující hloubky cca 0,7 až 0,9 m, nezasáhly žádné konstrukce ani archeologické terény, nedosáhly ani horizontu pohřbů. Pouze ve dvou případech se výkopy dotkly vlastního zdiva kostela. Potvrdily mimo jiné, že kostelní loď je vyzděna z kamenného zdiva, které je makroskopicky shodné se zdivem na jižní straně (nejstarší část stavby) i při tzv. staré sakristii na straně severní. Východně od presbytáře byla proříznuta trojice z cihel vyzděných hrodek. V jednom případě víme bezpečně díky „in situ“ se nacházejícímu náhrobnímu kameni, že zde byl pohřben malý Adolf Forgatsch (*1817–†1818) – hrobka III. Ke dvěma dalším hrobkám náleží zřejmě některý z náhrobníků druhotně umístěných při jižní (tzv. nové) sakristii a presbytáři kostela. K jedné z nich můžeme asi vztáhnout dnes nečitelný náhrobek, o jehož majiteli víme pouze to, že zemřel roku 1801. Ve všech případech se jednalo o členy rodiny majitelů nedalekého zámku a panství v Tulešicích (zámek drželi od roku 1785 do 1843). Hrobky I a II byly vyzděny z cihel. Na hrobku I (zdivo s. j. 900) byly použity cihly o formátu 30 × 14,5 × 7 cm, na hrobku II (zdivo s. j. 901) cihly 29,5 × 15 × 6,5 cm. Hrobka III byla vyzděna ze smíšeného zdiva (zdivo s. j. 903), v němž byly z 50% použity fragmenty cihel (původní rozměr cihel ? × 14 × ? cm). Její vnitřní

Obr. 75: Hostišová. Zlomek novověkého kamenného kachle. Abb. 75: Hostišová. Ein Stück der neuzeitlichen Ofenkachel.

rozměry činily 0,8 × 1,7 m. Hrobka I měla vnitřní rozměry 0,45 × 1,4 m, hrobka II 0,95 × 1,4 m. Hrobky I a III byly valeně zaklenuty opět z cihel. Na severní stranu hrobky III navazovalo smíšené zdivo neznámého určení (10% fragmenty cihel, 90% kámen, pojeno světle béžovou vápennou maltou). Pravděpodobně se jednalo o další, v tomto případě starší hrobku.

David Merta

Literatura

- Hosák, L. 2004 (reprint): *Historický místopis země Moravsko-slezské*. Praha.
Samek, B. 1994: *Umělecké památky Moravy a Slezska*, 1. svazek A/I. Praha.

Resumé

Horní Dubňany (Bez. Znojmo), Kirche St. Peter und Paul, Parz. Nr. 2. Mittelalter, Neuzeit. Rettungsgrabung.

HOSTIŠOVÁ (OKR. ZLÍN)

Intravilán obce č. p. 146. Novověk. Záchranný výzkum.

V měsíci říjnu byly z rýhy vyhloubené před domem č. p. 146 (GPS: 49°15'12.956"N, 17°35'23.997"E) vytaženy zlomky keramiky datované do vrcholného a pozdního středověku. Dále zde byl nalezen úlomek zdobeného kamenného kachle, který může časově spadat do 16. až 19. století (obr. 75).

Ivan Čížmář

Resumé

Hostišová (Bez. Zlín). Innenbereich der Gemeinde. Neuzeit. Rettungsgrabung.